

Lekcja 4

26 lipca

PLAGI

Tekst przewodni: Wj 9,35.

Zakres studium: Wj 7,8-10,29.

Część I: Przegląd

Wprowadzenie

W naszym studium w tym tygodniu spotykamy Boga cudów, znaków i niezwykłych dokonań. Rozważymy dziewięć z dziesięciu plag, które jako wyraz gniewu Bożego spadły na Egipt. Przedstaw to zagadnienie uczestnikom studium w kontekście wielkiego boju - duchowej walki między siłami dobra a siłami zła, światłością a ciemnością, Chrystusem a szatanem, żywym Bogiem a bożkami. Ta duchowa walka miała swój ziemski początek w Edenie, kiedy Adam i Ewa upadli w grzech. Bóg obiecał, że wojna ta będzie miała zwycięski wynik, a zatem nie będziemy wiecznie ofiarami zła (Rdz 3,15). Od początku wielki bój toczył się także między tymi, którzy czczą Boga Stwórcę, a tymi, którzy czczą stworzenie w różnych formach. Oddawanie czci Stwórcy wyzwala ludzkość z niewoli grzechu. Kult stworzenia prowadzi do moralnej degradacji ludzkości stworzonej na obraz Boga i wiedzie nieuchronnie do zniewolenia.

W Wj 7,8-10,29 konfrontacja między żywym Bogiem a faraonem nasila się. Faraon usiłuje wykazać, że jest prawdziwie bogiem, jak wierzyli Egipcjanie. Tak więc musi grać rolę monarchy, który dzierży pełnię władzy i decyduje, co jest dobre, a co złe. Bóg zaś pragnie wyzwolić swój lud z egipskiej niewoli, ale jednocześnie chce nauczyć Egipcjan, kim jest, i wyzwolić także ich z niewoli ich bogów.

Jedno musi być zupełnie jasne: Bóg nie był wrogiem Egipcjan, ale miłował ich tak samo jak miłuje wszystkich ludzi swoją wieczną i niesamolubną miłością. Jednak Pan, Władca wszechświata, był zdecydowanie przeciwny egipskim bogom. Zamierzał wykazać, że ci „bogowie” są jedynie ludzkim wymysłem, a prowadzą ludzi do lęku i niewoli. Ponadto najważniejszym celem Boga było zerwać zależność Egipcjan od tych fałszywych bogów, aby mogli służyć żywemu Stwórcy, prawdziwemu Bogu-Odkupicielowi. Jednak jeśli ludzie uparcie utożsamiają się z tymi fałszywymi bogami i trzymają się ich, są Boży spada nie tylko na owych bogów, ale i na ludzi. Uparte trwanie w bałwochwalstwie prowadzi do kary, a ostatecznie - unicestwienia.

Bóg wyraźnie oświadcza: „Dokonam sądów nad wszystkimi bogami Egiptu” (Wj 12,12). Sąd Boży przeciwko egipskim bogom jest wspomniany jako historyczny fakt w Lb 33,4. Poszczególne plagi czyli sądy były wymierzone zazwyczaj przeciwko więcej niż jednemu egipskiemu bóstwu, które przywiązywało wyobraźnię, myśli i uczucia ludzi, wpływało na ich zachowanie i życie społeczne oraz prowadziło do ich głębokiego zniewolenia w grzechu. Takie fałszywe kultury wiązały ludzi permanentnie, tak iż całkowicie podporządkowywali się oni bałwochwalczemu stylowi życia. Ten styl życia powiązany z wiarą w magię stanowił przeciwieństwo wolności, jaka towarzyszy oddawaniu czci żywemu, miłującemu Bogu-Stwórcy.

Część II: Komentarz

Znaki i cuda

W Wj 7,3 czytamy, że Pan zamierzał uczynić wiele „znaków i cudów” przed ludźmi, aby mogli oni zrozumieć, kim On jest. Wj 7,3 to jedyny werset w *Księdze Wyjścia*, w którym te dwa słowa - „znaki” i „cuda” - występują razem. Słowo „znak” czy „znaki” występuje szesnaście razy w *Księdze Wyjścia* (Wj 3,12; 4,8[2x]; 9,17.28.30; 7,3; 8,19; 10,1-2; 12,13; 13,9.16; 31,13.17). W tych przypadkach słowo to zostało użyte, by podkreślić dwa elementy, mianowicie, iż Mojżesz dokona różnych znaków przed faraonem (Wj 10,1-2), oraz że krew baranka paschalnego będzie znakiem życia i sprawi, że anioł zagłady ominie domy chronione przez krew (Wj 12,13). Słowo „cud” jest użyte w odniesieniu do tego, czego Bóg dokona wobec faraona wbrew zatwardziałości jego serca (Wj 4,21).

W kontekście plag termin ten jest strukturalnie niezbędny, gdyż występuje na początku opisu dziewięciu plag (Wj 7,3.9) i jeszcze raz dwukrotnie na końcu dziewiątej plagi (Wj 11,9-10).

A oto szczególne cechy dziewięciu plag:

1. Pierwszych dziewięć plag można podzielić na trzy grupy po trzy plagi. Dziesiąta plaga jest wyjątkowa i oddzielona od poprzednich. Izraelici potrzebowali czasu na przygotowanie się do niej i zgromadzenie niezbędnych środków.
2. Pierwsze dziewięć plag dotknęło wszystkich trzech habitatów stworzonych przez Boga w Rdz 1: nieba (plagi od siódmej do dziewiątej), lądu (plagi od trzeciej do szóstej) i wód (plagi pierwsza i druga). Razem plagi te sugerują niejako cofnięcie porządku stworzenia.
3. Pierwszych dziewięć plag ma charakter progresywny - kolejne plagi są coraz bardziej dotkliwe w miarę jak faraon uparcie odmawia wypuszczenia ludu Bożego, aby ten mógł swobodnie oddawać cześć swojemu Panu, Stwórcy. Trzy pierwsze plagi były w miarę łagodne, krótkotrwałe i nie śmiertelne. Kolejne trzy plagi (od czwartej do szóstej) były surowsze i bardziej szkodliwe, gdyż doprowadziły do pomoru bydła i wrzodów

nęających ludzi. Ostatnie trzy plagi (od siódmej do dziewiątej) były naprawdę niszczycielskie, gdyż pociągały za sobą śmierć ludzi i zwierząt, a także zniszczenie plonów.

4. Ogólnie rzecz biorąc, każda plaga spadała dopiero po wyraźnym ostrzeżeniu i żądaniu poddania się wymaganiom Pana. Element zaskoczenia zawsze może się pojawić, ale zniszczenia były zapowiadane i można było ich uniknąć. Szczególne ostrzeżenie zostało przekazane przed pierwszymi dwiema plagami oraz przed plagą dziesiątą, ale wyraźne ostrzeżenie poprzedziło także plagi czwartą, piątą, siódmą i ósmą.

5. Przed plagami trzecią, szóstą i dziewiątą konfrontacja z faraonem była nieznaczną albo żadną.

6. Trzy pierwsze plagi dotknęły zarówno Egipcjan jak i Izraelitów, ale pozostałe plagi spadły jedynie na Egipcjan.

7. Przed nadejściem pierwszej plagi Bóg dokonał cudu przed faraonem - laska Aarona zamieniła się w węża i zjadła węże magów. Jednak „serce faraona pozostało nieczułe” (Wj 7,13).

8. Ostatnia plaga była najbardziej niszczycielska, gdyż w każdej rodzinie, która nie była chroniona przez krew baranka, umarł pierworodny syn. Zanim spadła ostatnia plaga, Bóg w swoim miłosierdziu dał ludziom trzy dni ciemności, by mogli się zastanowić i okazać skrucę, oraz udzielił im dokładnej instrukcji, jak uniknąć ostatecznego zniszczenia.

9. Po szóstej pladze sprawozdanie biblijne zaczyna podkreślać, że „zatwardził Pan serce Faraonowe” (Wj 9,12 BG; zob. także Wj 10,1.20.27; 11,10; a także Wj 14,4.8.17). Podczas pierwszych pięciu plag to faraon czynił twardym swoje serce (Wj 7,13-14.22; 8,15.19.32; 9,7; 9,35) i tak Izraelici w przyszłych pokoleniach mieli opowiadać swoim dzieciom. Jednak zanim rozpoczęło się dziesięć plag dwukrotnie Bóg przepowiedział, że to On uczyni twardym serce faraona (Wj 4,21; 7,3).

10. Magowie zdołali sfalsyfikować w pewnym stopniu jedynie pierwsze dwie plagi. Kiedy nastąpiła trzecia plaga, zgodnie z faktami stwierdzili: „W tym jest palec Boży” (Wj 8,19). Później także i oni cierpieli wskutek wrzodów (Wj 9,11; zob. także nalegania „sług” faraona w Wj 10,7).

11. Plagi można także pogrupować parami. Plaga pierwsza i druga wiązały się z Nilem. Plaga trzecia i czwarta dotyczyły latających owadów (komarów i much). Plagi piąta i szósta były podobne do siebie - zaraza dotknęła bydła, a wrzody ludzi. Plagi siódma i ósma były niszczycielskie dla plonów. Plagi dziewiąta i dziesiąta były związane z ciemnością - fizyczną ciemnością i ciemnością emocjonalną po śmierci pierworodnych.

12. Ciekawym spostrzeżeniem jest, iż Pan siedmiokrotnie konkretnie wezwał faraona, by „wypuścił Jego lud” (Wj 5,1; 7,16; 8,1.20; 9,1.13; 10,3), a raz użył negatywnego warunkowego zdania: „Jeśli nie wypuścisz ludu mojego, to Ja ześlę...” (Wj 8,21). Faraon uległ na pewien czas po plagach drugiej, czwartej, siódmej i dziewiątej (Wj 8,8; 8,25-28; 9,28; 10,24), ale ostatecznie odmówił wypuszczenia Izraelitów, by mogli oddawać cześć Panu (Wj 8,15; 8,32; 9,35; 10,27). Faraon poprosił nawet Mojżesza, by modlił się o zakończenie niektórych plag oraz za niego samego (Wj 8,8.28; 9,28; 10,16-17). Dopiero po dziesiątej pladze wezwał Mojżesz i Aarona, by nakazać im opuszczenie Egiptu. „I wezwał Mojżesza i Aarona w nocy, mówiąc: Wstańcie, wyjdźcie spośród ludu mojego, zarówno wy jak i synowie izraelscy; idźcie, służcie Panu, jak mówiliście. Zabierzcie też trzody wasze i bydło wasze, jak mówiliście, i idźcie; a błogosławcie też i mnie” (Wj 12,31-32).

Jak zaznaczyliśmy, wszystkie te plagi wiązały się z Bożym sądem przeciwko egipskim bogom i tym, którzy się ich trzymali. Należy zauważyć, że pośród tych tragicznych wydarzeń Bóg wyraźnie deklaruje, iż jest obecny w ziemi egipskiej. Pan pragnął dowieść ponad wszelką wątpliwość, iż jest różnica między tymi którzy podążają za Nim, a tymi, którzy Mu się sprzeciwiają: „Bo jeśli nie wypuścisz ludu mojego, to Ja ześlę muchy na ciebie i na sługi twoje, i na lud twój, i na pałace twoje. (...) Ale w tym dniu wyróżnię ziemię Goszen, w której przebywa lud mój, i nie będzie tam much, abys poznał, że Ja, Pan, jestem wpośród tej ziemi” (Wj 8,21-22).

Prorok Izajasz mówi o miłości Boga do mieszkańców Egiptu i planach na przyszłość dla nich w zdumiewających słowach: „W owym dniu prowadzić będzie droga z Egiptu do Asyrii: Asyryjczyk uda się do Egiptu, a Egipcjanin do Asyrii, i Egipcjanie wraz z Asyryjczykami będą służyć Panu. W owym dniu będzie Izrael jako trzeci razem z Egiptem i Asyrią błogosławieństwem na ziemi, którą pobłogosławi pan Zastępów, mówiąc: Niech będzie błogosławiony mój lud Egipt i dzieło moich rąk Asyria, i moje dziedzictwo Izrael!” (Iz 19,23-25).

Utwardzenie serca faraona

Kwestia utwardzenia serca faraona budzi niezmiennie zainteresowanie osób studiujących *Biblię*. Musimy podkreślić fakt, iż Bóg nie określił z góry decyzji faraona. Wybór należał do niego. Nie został on predestynowany do upartego odrzucenia Bożych poleceń ani skazany na potępienie. Bóg daje wolność wyboru każdemu człowiekowi i uzdalnia ludzi do odpowiedzi na Jego przesłanie miłości i ofertę łaski. On nie zmusza ludzi do posłuszeństwa, ale też nie odbiera im możliwości okazania go.

Staranna analiza tekstu dotyczącego utwardzenia serca faraona (zob. punkt 9. powyżej) prowadzi do wniosku, iż w procesie utwardzenia serca faraona to on sam uparcie odrzucał możliwość ukorzenia się przed Bogiem (Wj 10,3). To była jego decyzja, jego dobrowolne nieposłuszeństwo, które doprowadziło go do punktu, z którego nie był już w stanie zawrócić. Jego charakter został utrwalony. Kolejne wezwania Boga, by wypuścił Izraelitów, aby mogli oddawać cześć Panu, jedynie dolewały oliwy do ognia w sercu faraona nastawionemu całkowicie przeciwko Bogu i Jego słudze Mojżeszowi.

Część III: Zastosowanie

1. Dowody świadczą wyraźnie, że Pan jest wszechmocnym Bogiem pragnącym wyzwolić swój lud i wyprowadzić go z Egiptu. Co w naszych sercach i postępowaniu może sprawiać, że uparcie odrzucamy kierowane przez Boga wezwania do skruchy i podążania za Nim?
2. Dlaczego bałwochwalstwo wydaje się atrakcyjne? Dlaczego Egipcjanom tak trudno było zerwać z bałwochwalstwem, nawet kiedy zrozumieli, jakie konsekwencje pociąga ono za sobą?
3. Ludzie wykazują niezwykłą inwencję w tworzeniu sobie bożków. Potrafią zmienić w bożka niemal wszystko. Co to jest bożek? W jaki sposób ludzie mogą tworzyć własnych bogów i czcić ich? Jakie zasady możemy zidentyfikować i opisać na podstawie tego rodzaju zachowań? Dlaczego Bóg tak stanowczo sprzeciwia się bałwochwalstwu?

	MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELI	KONSULTACJE ONLINE DLA NAUCZYCIELI
	<ul style="list-style-type: none"> • Przewodniki- materiały uzupełniające treść „Lekcji biblijnych”. • Pytania- propozycje przebiegu zajęć i pytań do dyskusji w szkole sobotniej. www.adwent.pl dział: Studium biblijne • Materiał do „Czasu misji”: https://adwent.pl/czas-misji 	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne przygotowanie do prowadzenia najbliższego studium Biblii. • Propozycje dodatkowych zajęć. • Odpowiedzi na pytania związane z treścią studium. • Wspólnota, modlitwa <p style="text-align: right;">każdy czwartek, godz.20.00 Zoom: 856 5129 9515 Kod dostępu: Biblia</p>